

Zygmunt Ziątek

"Wojna i pokój" a "Popioły", Eleonora Czuchnowa, Katowice 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 147

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ STUDENCKI Władysław: O Wacławie Berencie. Cz.II/1918-1940/. Opole 1969. "Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu". Seria B: Studia i Monografie nr 25, s.126 ilustr. 12, zł 20,-

Biografia pisarza od r. 1918 do jego śmierci w 1940 /ciąg dalszy studium monograficznego/ oraz analiza twórczości uwzględniająca: konfrontację powieści biograficznych Berenta ze źródłami historycznymi, analizę językową utworów i ich porównanie z uprawianym ówczesnie w Polsce i za granicą typem powieści biograficzno-historycznej. Ponadto omówienie recepcji krytycznej twórczości Berenta, ze szczególnym uwzględnieniem dwudziestolecia międzywojennego. Bibliografia przekładów i informacje o wydaniach dzieł.

BP/38

H.F.

/II/ CZUCHNOWA Eleonora: "Wojna i pokój" a "Popioły". W: Prace historycznoliterackie. Z historii i teorii literatury. Katowice 1969 s. 105-143.

Praca z zakresu komparatystyki literackiej, zbiera źródła i dowody pokrewieństwa obydwu dzieł. Inspiracje Tołstoja są widoczne w kompozycji panoramicznej "Popiołów", w sposobie powiązania fikcji literackiej i materiału historycznego, podobieństwie motywów batalistycznych, dociekliwości psychologicznej. Za tym widać zbieżności ideowe. Ich wykrycie jest głównym celem szkicu. I Tołstoj, i Żeromski widzą w wojnach napoleońskich początek przekształcania się w nowoczesne narody Polaków i Rosjan; szukają analogii do współczesności. Odmienność sytuacji ideowych pisarzy powodem różnic. Słowianofilskie chłopomanstwo Tołstoja akcentuje rolę mas. Podobnie Żeromski, ale patriotyzm niepodległościowy powoduje odmienną ocenę Napoleona i apologię wojny wyzwolenczej w odróżnieniu od Tołstojowskiego pacyfizmu.

BP/38

Z.Z.